

ROŚLINY MURAW KSEROTERMICZNYCH

Ostrnica włosowata (*Stipa capillata*)

Pięciornik piaskowy (*Potentilla arenaria*)

Leniec pospolity (*Thesium linophyllum*)

Szałwia łąkowa (*Salvia pratensis*)

Mikołajek polny (*Eryngium campestre*)

Murawy kserotermiczne zostały uznane za jedno z najbogatszych siedlisk świata. Na jednym metrze kwadratowym tego siedliska może znajdować się nawet do 90 gatunków roślin! Aż trudno uwierzyć, że w tak niesprzyjającym środowisku (sucho, gorąco, niedobór składników odżywczych, często niestabilne podłoże) może występować tyle roślin. Tajemnica tych gatunków polega na specyficznym przystosowaniu do niesprzyjających warunków, w których rośliny żyznych łąk czy lasów nie są w stanie przetrwać.

Dobrym przystosowaniem jest budowa kseromorficzna, czyli taka która do minimum ogranicza parowanie wody (tak cennej w suchych siedliskach!) z nadziemnych części roślin. Przykładem takiej budowy mogą być: długie i bardzo wąskie liście ostrnicy włosowatej i ostrnicy Jana lub drobne liście macierzanki zwyczajnej, leńca pospolitego, szparaga lekarskiego lub wilczomleczka sosnki; zwinięte liście kostrzewy bruzdkowanej; silnie rozwinięta sklerenchyma (tkanka wzmacniająca rośliny) u mikołajka polnego; gęste owłosienie u dziewanny drobnokwiatowej, pięciornika piaskowego i szalwii łąkowej; gruba warstwa wosku u pajęcznicy liliowatej, błyszczące liście odbijające światło u ciemniżyka białokwiatowego. Ponadto gatunki muraw kserotermicznych często mają silnie rozbudowany system korzeniowy, co umożliwia im pobieranie wody z głębszych warstw gleby.

Niektóre rośliny mają również zdolność magazynowania zapasu wody w liściach i łodygach, takie rośliny nazywa się sukulentami. Przykładem mogą być gatunki rozchodników (np. występujące na murawach w Owczarach rozchodniki: ostry, sześciorzędowy i wielki).

Inną metodą na przetrwanie suszy i upałów jest przystosowanie całej strategii życiowej, tak jak u terofitów wiosennych, bardzo licznych na murawach kserotermicznych. Już wczesną wiosną, kiedy słońce nie jest jeszcze tak silne, a gleba nie zdążyła wyschnąć skalnica trójpalczasta, rogownice, wiosnowka i inne terofity muraw wypuszczają pędy, zakwitają i szybko wydają owoce. W ten sposób najgorsze letnie upały terofity przeżywają w postaci nasion, które wykiełkują dopiero następnej wiosny.